ՏԱՄՆԵԼԻՈՒԹԻՒՆԸ ՏԱՐԻ — ԹՒ. 1886 37 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

Գ ՈՒՐԱՆՈՒԱՐ 1886 (Ն. Տ.) 21 ՈՒՐԱՆՈՒԱՐ

ՀԱՅԿԷԼԻՔ

ԳԱՆԳԱՌՈՒԹԻՒՆ

Տարեկան Վեցամսեայ

Կ. Պոլսոյ Նամակ 6 մէջիտ 3 մէջ.

Դուռսառաց » 7 » 3½

20 փարա

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԱՆԳԱՌՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԷԼԻՔԻ փոստարեալ նամակ եւ ոչ գրութիւն պէտք է ուղղել առ խմբագրութիւն, Կ. Պոլիս Մերոյեան Զաւոյն, Փիւռեի Էնէնի խան Եղիազարի խանի թիւ 1.

20 փարա

Կ. ՊՈԼԻՍ 8 ՈՒՐԱՆՈՒԱՐ

ԻՍԿ ՕՐՆԵՑ ԽՆՁ

Ներքինաբնակ ուսումնասէր եմ ձեզ խորհրդ բանաւանդելու թիւնը, որ մեր ազգասիրասիրեան գրքերուն ներքինեան գրագրանցումներեն գիտցուի. Ես թէ Եկեղեցի։ Մատրանանդի բանաւանդեանց հանձարի գոհանալու մեն էր, բայց ոչ մի անգ ստացուած չէր։ Ուրիշ քան և երկու տարի անցաւորութիւնեն յետոյ տարբ ազգ տանուտէրը Թիւրանոյեց մեզ ալ մեզ յոյս է ընկեր և թիւնկա երեւցած է Գալոյ ուսանողներուն ընտրած է անդամագրեր։

Մենք այս բանի գլխուն միայն ոչինչ չուներք. ընդհանրապէս կարդացեր մեր ներքինաբնակներուն յիշատակ որ Դրանք մանկական սիրտը թաղելութեան մեծ խորհրդով ազգանուանելու համար՝ բան յորմանց գրքի են գտնել։ Բայց մէ և հոգի ժամանակ չենք կարող շնորհանել, որ այդ գոհարը Թիւրանոյերուն և ժամանակութիւն մեզ մինչեւ գա մեր և և մեր Ուսանողաց գրագանութեան բանին։

Գալոյ սկսած տարիները յոլովս 19 ը թուական համարի մէջ հրատարակեալ այդ ստանուորը. չան իրատարի նկատուած է, որ ասի թէ բան բանաւանդութեան մէջ ոչ միայն հեղինակի քերթողական փոքրիկ հատուածն ու գրած բաներ զգացմունքներն են տարածու

խարիսխումին մը կը պատնիշէ Եր-զիգատ Ներսէսեան Հիլլենեանի ծխախոտագործ։

—Դարձեալ գործադիր նախարարութեան թարգման Մէրսիլէ էֆ. Կիւլլուգեան՝ Աւստրիական դեսպանատան երթալով, Գ. Քաղաքիին որդեսիրութեան հարցուց ի գլուխ Պարտիա փաստը։

—Քէրհէմանը Հոգեկրթի կը լսի թէ Եւրոպայի նախարարի խորհրդաժողովութեան պատասխանը պիտի հասնուր ուր և ոչ պատասխանի պիտի յանձնուի պատասխան վերջնական տեսնելու նախագահ Բէքիրի պէյէ։

—Բնիկներէն Կոզլիքիս խարիսխ նստելով, զրոյց կուտ թէ նախորդ խորհրդարանի փոքր գաղտնի պիտի բանայ եղիպտական կապարագրութեան գէմ։ մեծ գումարի մը վճարման համար, զոր Ն. Բարբարիսիան կը պատնիշէ Խափիսան գերդաստանին սեփականութեանց գրաւման պատճառաւ։

—Պարկանութեան նախարարութեան Ա. քանիներ Հասան էֆ. ինգը. բանտին անդրէն անուանեցաւ։

—Ազրիանոպոլսոյ երկրագործութեան և պատեհանոյ փորձարարը մասնաւորապէս մի վիր անդնանն վիճակի մէջ լլնելով, ըստ իրեղրանց Ազրիանուպոլսոյ կուսակալին, երկրագործութեան նախարարութեան քիչ մ. անդրէն Ամանան էֆ. և երկրագործութեան անուն՝ Հիլմի պէյ, յարգիլ մի վիր անդ կը գանուին։

Ամանան էֆ. պատասխան է ցնդանութիւնն մը բանալ փարտարանի վիճակի վրայ և անդ նեղուն ձեւի բարեկարգմանց նիստանոցի անգեկագիր մը պատրաստել։

[illegible] է Ոսմ. զորաց դաստանուսոյ յանձնարարին մէջ ժողովրդեան ստան հանելիներու պիտոյի պիտի լինի 30 հազար բանվարագատ ներքրդու և 27.000 զոյգ ոչխար և 23.318 խոշոր և 15.000 զոյգ գուլպա գրեան ան ի Մերանիկ և Մաղաքաշէ մեծարս Կ. Գալա պիտի գրեսին։

Ռաշէի կուսակալն ուս կը ձանուցանէ թէ ցորդ 37 ամ. 26.263 զոյ. և 1.090 զոյգ ոչխէ գուլպա նուէր հաստատած են։

—Գ. ժորժ Քարտիէր, որ Կ. Գալաթայ պանդոյին անդրէնանիւնեն պիտի ստանէնէ, Քարտիէն մարդասիրութիւն հասաւ։

—Կ. Գալաթ յունիսի 12 թուականի հեռագրագրը կը գրեն Վիէննական թերթերի մը։

«Պայսերական կուսակալութիւնն թաղակոց վճարման նոր գրանիւն մը ընդունեց, յորմէ զոյգերը յոյժ գոհ են։ Ամեն գիւղացի իւր թաղակին մէկ մասը հնուան գրանիւ և մնացեալը մարդակով կուսանայ, որ ապա պիտի ընդունուի հարկաց վճարման փոխարէն։ Հոգեկրթը մինչեւ իսկ այս մարդկանցը նախանձոյ կը հանարին իրենց թաղակին, զի կրնան ստանց ծանուցի ըրեն իրենց ընտանեաց. մինչդեռ իրենց բոլոր թաղակը պիտի կարուանէին՝ եթէ պատերազմի գալուին վրայ մեռանին։ Դիւրացիչ ուս կրնան ստանարդի ստանիլ վճարել այս մարդկանցերով։

«Մինչեւ հաստատ մէն մի զոյգ ոչխան 1 ասլի կ'ստանէ կայսերական կուսակալութենան, մէ՛ զղեստներնաց և մէ՛ անդնան համար։— Երբիմարդ ստանգան ծանրքն ուս ի մասանին հանուանելով։ Ուստի, թարգիրդ գնուստրական ծանրքն չատ նուազ է բան թարգանան սերբութեանց ծանրը։ Մինս կոյժ նարդանցիներ և չոր խանին ստանանութիւնն տրդիլ-ուան լինելով. յայտ ուսաս և աման են Գալրանեան թեքանիզդ ստն մէջ։

—Յարաբարիս Ֆրանսական դեսպանատան Ա. թարգմանի առաջնական վիճակը փոքր ինչ բարելաւած է։ Նեղվի նախարարդ որը Բ. Գեսաը դեսպանը և հիւանդութիւնն երեկ չէրեսին պատ է նեղել դիրքն։

—Ամիրայէն եկած նամակներ կը ծանուցանեն թէ ազգային Գանդարի ոնարան Գ. Սարքարիէն նէչոգ Գուլ-գրիս և Մերդիոյ մէջեւ կիրքերի հարաբերութեանց գրաւ։ իրարի անուանած է։

—Գեհ. Սարքանն, գնանասանուս Լ Ֆրանիկրաց Գ. վաչարի Գալ ազգարի գրահիմ Եսկէմ էֆ.ի անձնեանը ծանուցութիւնները հաղարդանարի ստանման ընդունեց նոմ։

—Մուրիոյ նամանդին, ստանիկանութեան թարգմանց յարմանցանով հաստատ մէջ քանի մը հազար ասիաց գաղութութիւն մը գտնուեր է։ Ցանցանուրը ասիական բանուեր են և յաստ կ յանձնարարուեր մը կարդուեր է քանանութիւն մը բանալու համար։

—Ամանոյը լրագրին խոսքին նայելով Փարիզի Ամ. գեսպանատան գլխաւորական կցդրդ Իզդեմ ալէյ այս օրերս մեծանարարութիւն մը անեցեր է Գ. Սարքէն անուն անձի մը հետ. որ Ֆրանսայի ներքին գործոց նախարարդին ազգականներէն մին է. և որ ծանրագրեալ վիրաւորանք է թարքեն։

—Ազգարարանութեան դրան ատաղիպանական քանիչ յանձնարարին Ս. [illegible] — Ամենի գէմ հանսերական հրամանաւ Սկրանիկի և ջրմեղուոյց հիւանդանոցներու, նոր-պէս Ազգարարանութեան դրան հիւանդանոցի գեղագրդի անգամով նամանդ ալէյ Դանգալի և ջրմեղուոյց հիւանդանոցներու քանիչ անուանած լինելով. վարդ մարդարդ-գրչէս պիտի մեռնին իրենց պաշտանանդ։

—Թրէնանէն կը գրեն թէ 59 վանանդ բանդարանց մասնաւոր ֆառանանութիւն մը հատած է, որը Սանանանանի կողմէ Հանդարդական գրնուած երիտասարդներ անդ փոխարարած են։

— Գէլիրանէն կը ծանուցանեն թէ պատերազմական պիտոյից փոխարարութիւնը վերջերն սկսած են։

—Գուլիրդիոյ կուսակալութիւնը նոր ձեւով Գանդարանի թուղթ յանձնարարած է ինքդրարարի մէջ պետական գործարանին։

—Իսպանիոյ Էրդրդնի մէջ կը կարդացուի։

«Եթէ պէտք է հաստատ Գարիկանի հասած լրագ. Աբեսէլեանի Բանանիլի գիրքերուն հրամանատարը որը ցարդ փիլիպին կենդրանական կառավարութեան ներքեւ էին։ յեսս այսարդի ուզղանի Սանիսայի բանանիլն ընդհանուր հրամանատարն հրաման պիտի ստանան։

«Հրաման եղած է Գարիկարի բանանիլն որ պատերազմական վիճակի մէջ գտնուի և մէջդաներ ձեռք առնուն ամենայն ինքնագործութեան գարդերն հանանիլերու համար։

—Հիրիսի լրագիրը կը ծանուցանեն թէ ասատ անձերուց պատանանուն հանանուն թեթիրու գեան յարդելով Ասատ գիրքն ստացեր է. եղած կարասարն 15.000 ասլի կը հանի. բարեբաղդարար անձն կարասատ չէր։

Ուրիշ գիրքեր եւս մեծ կարասատներ կրած են ասն ազգանանիներն։

—Գուլիարիոյ Աչէբանդը իրենեն նոր ատաղ տարին հայուանը մը ազգեր է և պատրաստ Սանիսայի առանանան հիւպատոսին և Սանիսա գանանաց Ռուս ազգայնոյ։

—Ամարարանութիւնն վերջին մէկ շարաթուան մէջ հեռեռանանիներն գնած է հրազարարանէն

3 միլիոն քիլոյ ալիւր գիրն 45 փարայէն։

3 միլիոն ֆիրէյ գարի 23 գիրքն և 300 հազար քիլոյ լուրիա 39 փարայէն։

ՀԵՌԱԳԻՐ

Սոֆիա 12 յունիս

Ռեգենտարը բիլանն բերանեն գերմանիոյ տատանարին, որ Ի հանանանան բանանդարանանց կեղծան ընտրել կարարէ։

Լոնդոն 12 յունիս

Որ Ի. Թարարիլն որ գազը Կ. Գալաթ գիտի ուղեւորէ. իր մեկնանն յետաձգեցաւ, և պատանանան արարէլ կը ծանուցուի թէ. իր մեկնանն նոր թուանանը ստանարի չէ որոշուած։ Գազարդանի տեսարդ մէջ ասատ կը հեռանան թէ գեսպանարարդ թէ գեսպանարարդ հանանարար վերջանն պիտի գանարի է Կ. Գալաթ։

ԱԶԳ

Գուլիանանոյի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդը կը ինդրէ մեզի ծանուցանել թէ Ցանանի Գրիգոր ուսանանդարանանան Ֆանի սարքիս Ամեն, Իրլանան Ս. Հայրիկ յանանիկոյ Սրբոյ Հարիկ. 13. Ս. Գանարդ պիտի մասնանանէ մեզեալ եկեղեցւոյ մէջ և իր հոգեկանը բարգանի պիտի մինի. թարգ ժողովրդեան։

ԵՐԿՐԱԳՈՒՆՆԵՐ

Հրատարակեցաւ Դեկտ. ամսեայ

Բովանդակութիւն

Քաղաքական ամանաւորութիւն. Աղ. Ոիսան.— Գանանարարութիւն ծխախոտագործ. Յոգ. Ռիսան.— Հայկական Դանանարդիրք. Ս.—Գանարան Գ. Գարանեան. — Աղջիկան մը արարդիր. Մեքանիա. — Ճանանարարդարանական ազատարարութիւնք. Կ. Ց. Գանանեան.—Ազգանանի հեղինարք. Ցանանանեան Գ. Մեքարեան։— Ցանկ հրատարակ.

ՍՈՒՐԻ ԹՈՒՏԱ

Կարդացանք ասատ երբեւ վերան հանարարարանանարդ, ոչ հեռ կարարանանից (ամ գանք) գանանանի է հարդ մի հին եւ կեղեցի. կանարդան դանանի Ս. Թարարն Հիմանանի Ս. Գանարանանանը ասատ է. որ Ս. Թարարդ հիմանանի էր ասն ասարդ ասատ լինեան է ազգի անեկեղեցի։ Ե— դարանանից ասատ վարդանի ասարդանի կեանքը կերարդանի էր նա բարդանի արարանանարդ և ասեն ասատ ուրանդ Ասատանան, գեղեր ե ցանանի ասնանատ էր իր կեանքը ազգանի մէջ։ Ս. Թարարն կենդանի ժամանակ հանարատ էին բաներ, որոնց մեկ ասատ է ասանդարանանը. Նրա մանդ կեանդ մի գեղացու ի վերատ բարանեանցան արարատ Ասրի Քաղաքն ասեր և ասդ բարը մի գարմանալի արարատ Քեանի ասարդանանեան մէջ մինան չանանանան

տեղական ծաղիկներ որը պրոտան քան և լայս ժամուց մէջ կը բացուին և կը դարձուին և պտղալ կարել ալ որ ուան ժամերը գիտուոյ առանց դրդպանին մէջ մասնագոյց անձնուրաս։ Բայց իսալ ծաղիկներուն կան ուրիշ տեղական ծաղիկներ որը զարմանալի յատկութիւններ ունին։ Ի Փարիզ Ս. Անիմուան տանին մէջ բնակող պարոն ուիպոյան մը ունի տեղական մը ծաղիկ որ լայս ասպրիսէ ի միս անքնոց մ ա 15 յաղիրներ երեկոյեան մասը նոր կը բացուի։ Եփրատայ եղերքաց վրայ գտնուող ծաղիկներ կ՚ուսի։ տա երեկոյին ջրոյ մէջ կը խարսուցի և կը մնայ ուրեկան մինչև կեռ գիշեր։ կեռ գիշերէն յետոյ սասկա տա սասկա վեր կը բարձրանայ ուրեկան որ արեգական ծաղման ժամանակ ինքն ջրոյ երեսին վեր բարձրացած է։

Ուրիշ տասնեարիւռ տեղական ծաղիկներ կան որը ասրուցն իրարանցիր տեսոյ մէջ կը բացուին և կը գոցուին։

Գիտնականներ և հրապարակագիր բաներ կան թեսաբարձրութեան։

—

Եռանդ հոգեկան իրդեն հ.— Վերջին տարիներս փարիզեան հիանդանոցաց մէջ սկսած է մեծ գործ խարսոյ տեղական մը ի՛ր հանդ որ կազմուած է տասնվարար մարդերու, և կերակուրն պարզագոյն։ մեծ ուշադրութիւն կը մատուցանէ տա՝ ոչ պիտիանց որը տասնարարի ցուցց ենթակայ եղած են և գիտուս լեն ի՛նչպէս մարդ կերած անուանցնին։ Շատերուն ալ կրնան ուսուցիչ կերած ուսանող։ գործերէն եթէ կը փասարարի մէկ տրուան մէջ բարձրանալ կերակուրներ ճաշել։ Հարկ է որ Գոյաց թժիշկը ունենան ոչի գործերի տասնարարի ցուցէ Հեղուցոց հիանդները գտնուենէրս համար։ Ա.ր գործին տասնիկ անդամ մնաս գուսա մեր քաղաքին մէջ։ ներկրիս վարանանիկ հորս որ սիրար յիշատակ մը թողած է Հայ թժիշկաց գասան մէջ։

—

Ամէն ի՛նչ մեռած հոգս— Գաղիացի տասանգաւոր թժիշկ մը սա բանիսան ճանաչուած ուղղած իւր մի ֆրանսերէն անգենդարդին մէջ կը նշանակուի թէ. Ծանր հիւանդի մը հոգեկան վիճակը ինչ ազդեցութիւն կրնայ ունենալ։ Երբէք. Ծանր խոցի ոչ մասնի մարմնի և թոյլ հիւանդութեանց պատկեր է. տալէ իւր մէջ պարունակած բարեկամի ապերուն ներուին մեծ ազդեցութիւն ի գործ կը դնէ խոյլ ենթակայ հոգեներուն վրայ։ Հայն փոխանակ քաջալերելու թէ՝ ցեղերը ծանր վիճակ իրենց թոյլ պիտի ունենանին ցանկացած ապրէլ կարգեալ մը որ ազատիլ է խոյլի ըստ մերոյ ենթակայ թժիշկին։ Ա.յդպիսի հիանդութիւններ պատահած ժամանակ փոխանակ ուերոր գայաչանան միջոցներու դիմելու սրդան ուսերի ապրէլ կը լրեն եթէ ցեղ մ՚ալ մեր կամայ հատարը ընդունելու գիտութիւն։

—

Ալեքսանդր ոնենն խորհրդ ընդունը— Ամերիկայի Միասուրի գեղեցիկ յշրիսանքի մեռարա արքեցեան մեծ ի՛նդոր մը պիտի բացուի 1100 մեթր խորութիւնեանը։ Ա.յս միխիթարի ի՛նդոր պիտի գերազանցի իւր մեծութիւնովն արդի ի՛նդորները։ Ի տրամ յանգամութիւն կը մոգեցնեն այն Ամերիկացոց որ ասի գործը սարարելու անձնուրաս են։

Բաւական բարձրացանք ոգին մէջ, ա՛ռ, ցրիչ մ՚ալ երկրիս խորերը ոչտեսնենք...

—

Դաղմանի ցնոյն պատասխանը մեծագոյն— Վերջերս տարիներս Անգլիոյ յաղագոյց մէջ Գոգգիսանի գիտնականներ ուսանող մեծ յատակագիծ մը կազմեցին։ Ըստ պարզանական յարատարութեան մը, յատնիար ՀԷՆ մինչև 331 հոգեսնմերու, Անգլիոյ մէջ ոսպասած է 3.455.907 կոյսն (անգլիական կարգը 1 ՀՇ յիսար հայաստանի) կարգեր դիմեր, 1.286.516 կոյսն ոսպասակ սիրեր։ Մինչդեռ Ռոգանիական գիրն ասրան մեծ ընդունելութիւն չդրաւ։ 187ՀԷ 3.401.696 կոյսն ընդունեան գիրն ոսպասած է, մինչ 188ՀԷն ոսպասաձև հասած է 3368083 կոյսն, այսինքն 100.000 կոյսն պակաս։

Խնդա՞ Գոգցիս, տարեցան գրագրութիւնները հետ ի միասին գիտնականներուն ալ կը տարեցաս։

Ա. Զ. Յ.

ՌՈՒՍԱՍՆ ԳԱՅՄՈՒԹԻՒՆ

ՀՈՅՍԻ Ռ.

Նեղոսի ոսկեղեն հեռատեսութիւնը

Եւ

Մարդկային կազմակերպութիւն եւ բնախօսութիւն

Պրոֆեսոր-Դոկտոր Ն. ՅՈՎԱՆԻՍԻԱՆԻ

—

Գիտնական պատասխանեան գասագրքի մը ամենահաճելի պետքը խիստ դպրոցի սեռներով։ Հինգ տարիներէ հետ ասա պատրաստ լեցնելու ի՛նչ խոսուսիս։ Ա.յս տասնամեայ ուսանասութիւնն արդէն ասարան է և կը բարձրանայ շատ հատորներ։ Ասասարանութիւնն կենդանական հիւսուածասարանութիւն ու մարդկային կազմակերպութիւն և բնախօսութիւն։ Ի. Կենդանաբանութիւն։ Դ. Բուսաբանութիւն և Դ. Հանքաբանութիւն և երկրաբանութիւն, որոշ խորանցիրը պիտի կազմուի 20 մեծագիր տարեալ գիրքերեր, պարունակելով 250է տուերի ընդարձակ պատկերներ և իւր վերջը ունենալով 1.000 գիտական բառերի բացատրութիւն մի բառարան։

Ա. հատորի հրատարակութիւնն արդէն ձեռնարկուած է և որոշ ասպիսի հինգ գիրքերերը շուտ տարուան են։ Ըստ բաղմոց խնդրանաց. հրատարակութիւնը փութացնելու համար բաժանորդագրութիւնն կը գիտուի և կը ծանուցանի որպէս հասարակութեան մէջ, այս հատորի գինը ՀՇ ՊՇ. մինչև կատարելի. կատարուա իւր բնամանրագ վճռագրոյց համար մանաւորապէս գնդել կը լինի։ Ծանրագոյն ալ կը ծանուցուի, իւր լրատանդարի 70 փաստերի։

Տպագրութիւնն մարդութիւնն և պատկերաց մասին տարուան խնամոց վրայ դարձեալ մը կազմելու համար, բան է ջանք է լայս ընդունելու գիտնականներ։

Ներգրանանցին է ոգիասական Շարժման գրագիներուն։ Ն. Գոլեա, Մերճան, Գեղարվեստ խան և Ֆրէնիկեանի գանձարանը։

«ԿՈՒՆԵԷԹ-ԻՒԼ-ԼՈՒՂԱՔ»

ԲԱՌԱԳԻՐՔ ԳԱՂԻԵՐԷՆ-ՏԱՃԿԵՐԷՆ

Հեղինակ

Միհրան Աստեան եւ Մեսրոպ Շիրոյ

Գրաբարեալ Հասարակաց Գրականեան

—

Հանրակալ եւ Գրականութիւն Հասարակաց Գրականութիւն Հասարակաց Դրաբարեան.

ԱՌԱՆՑ ՀՈՒՏՈՒՄԱՐԵՍ ԵՒԵՐՈՐԴ ՏՊԱՐ

ՏԵՂ ԵՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՈՂՏԱՏԵԱՆ

Ա.յս բառագիրքը մինչ իւր տեսակին մէջ կազմուած է մեծ պարագայ մը լեցնելու գրաբարեայ և վարքարարեայ մէջ, երկու սասանար հատարով որը կը պարունակեն տեղի քան 2000 երեսներ՝ կը բովանդակէ գաղիերէն լեզուն ամեն գործածական բառեր հոմանիշներ բարդաբար. ասուեսական, գիտական և այլ բառեր։ Իւր ազատութենեն մեն է՝ գաղիերէն մէն մի բառի առջև տասնիներեր թարգմանելով նշանակելէ ետոր նոյնպէս նաև բառին տասնարարի պամ գրելու նաև բառին տասնարարի պամ գրելու նաև բառին տասնարարի պամ գրելու

ԸՆԴՀԱՐԶԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
1886

ՍԻՍԱՍՏԱՆՈՒՄ ԵՒ ՄԱՍԱՆԱՎՈՐԱՅԻՆ
ՀԱՅԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԳՐԱՍԵՆԵԱՆ
(ԱՐՈՒԱՍ)

Գին 3 Ղրուշ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Գրագրաց եւ Դարձակագրաց տեղեկ։ — Տարեցոյց Մեծապատ եւ Գանձապահ-Քանց վերադասաց. — Ընտիր Օտարազգեաց։ — Աստղագէտ կոչականներ գրագրաց։ — Նշանագրեալք Բ։ Դիրքն։ — Մեծ պարտուցանողք մայրաքաղաքին։ — Հրամանագրք բանակաց։ — Կուսակալք Եւրոպացիք, Ասիական, եւ Աֆրիկեան ծանանգաց։ — Ցաւոտ կամաւորաց գրիկը։ — Գասարիարքեր եւ Ազգապետք։ — Ամենեան գեղագիր։ — Դեռագրք եւ Հիւսիսային ասոյ Տէրութեանց ի Գերլին։ — Վիճակագրութիւն Թուրքիոյ։ — Հայոցդէր ասորիանուագք եւ արարածանոց Ասիական պետք Լեան։ — Հայրապետաց Հայոց։ — Ինքնաբեռնեան վարչութիւն Հայոց Թուրքիոյ։ — Ազգային Ընկ։ Ժողով։ — Աստիարքաց Մեծանոր Գասարիարքեան եւ Գեղաց։ — Վիճակք Կրաւորդիոյ, Կիլիկիոյ, Ազիանոյ եւ այլն։ — Մարդասիրք։ — Վանքարքք։ — Վիճակագրութիւն Ս։ Գեղաց Թագաւորիցն։ — Բարեգործաց եւ կրթութեան հաստատութիւնք։ — Վիճակք եւ վանք ի Եուսանան, ի Գասարիասան եւ ի Հնդկաստան։ — Հայոցդէր ասորիանուագք եւ դարանանոցք Ասիական, Գասարիասան եւ այլ եւ այլ Տէրութեանց։ — Շնորհք ազգաց Հայաստանի։ — Դասատուք Գասարիան վարժարանաց։ — Բիբլիոն գրագրաց եւ Զինուորական։ — Գասարիասան Ասիական եւ ասոյ գասարանաց։ — Լրագրաց եւ գրագրատան հրատարակութիւնք զանազան ազգաց։ — Գաղթականք գրագրաց։ — Վիճակագրական գրագրաց հայոց սիսարիանաց։ — Ցանկ ազգաց։

Խնդրանքով է Տեղագրատան գրասենեաց, Ասիրեան խան, Ս. Գալիս

ԾԱՆՈՒՑ. — Այս գրքոյկ գրագրաց ի 300 էջերեցու ՇԱՏԱՑ ի Դարձագրաց գրագրաց ոչ 300 էջերեցու ՇԱՏԱՑ ի Դարձագրաց գրագրաց ոչ 300 էջերեցու ՇԱՏԱՑ ի Դարձագրաց գրագրաց։

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՈՒՐԵՐԳԻՆՆԵՐ

Ն. Գ. Ի. Թ. Ի. Ի. Ի